

Pilléreken nyugvó boldogság

Gyógyít és nevel a szeretet

A professzor asszony a szegedi gyermekklinika kis betegeinek egyik kedvenc doktor nénije. A megmagyarázhatatlan fájdalommal, gyomor-bél panaszokkal küszködő kicsik nem tudják, hogy a mindig kedves, szép mosolyú doktornő, dr. Herczegné dr. Várkonyi Ágnes – miközben őket gyógyítja – orvostanhallgatókat oktat és száznál több tudományos közleményben adta hírül kutatómunkájának eredményeit, s több mint három évtizedes munkája elismeréseként tavaly megkapta a professzori kinevezést.

Aranygyűrűvel avatták doktorrá Várkonyi Ágnest, akinek édesapja, bátyja és férje is a gyógyításra tette föl életét.

– Az indulásához, az orvosi pályán belüli szakosodásához a példát a bátyámtól kaptam, aki jelenleg a békéscsabai kórház belgyógyász professzora. Szakmai dilemmáimat is vele osztom meg, lévén mindketten gasztroenterológusok, táplálkozási zavarokkal, a gyomor és a bélrendszer bántalmainak gyógyításával foglalkozunk – ad magyarázatot arra, mit tekint életé egyik pillérének Várkonyi doktornő.

A szegedi orvosegyetem gyermekklinikájára a kihívás vonzotta.

– Emberileg is sokat adott nekem – vallja –, hogy 1990-ig Boda professzor mellett dolgozhattam. A jelenlegi intézetvezető professzor, Türi Sándor által rám bízott feladatok – így például az, hogy egyik helyettesének választott – megtisztel-

Dr. Várkonyi Ágnes gyomor-bélpanaszokkal küszködő kicsiket gyógyít.

Fotó: Miskolczi Róbert

nek. Munkámban egyik legközvetlenebb támaszom az asszisztensem, Várné Tóth Zsuzsanna.

Egy klinika betegellátói, oktatói és tudományos bázis. E hármasságból a legjobban a gyógyítást, a gyerekek közelségét szereti a professzornő.

– Sikerélmény az, ha egy kis beteg meggyógyul – mondja. – A szülők szolgáltatják az információt, amit kiegészítenek a vizsgálatok. Az

így összegyűlt adatok értelmezése, a szeretetteljes légkör megteremtése az én dolgom. Az orvostanhallgatók oktatása nehéz, vizsgáztatása gyötrelmes kötelesség. A kutatásból pedig az érdekel, ami a gyerekekre közvetlenül visszahat, vagyis a ritka betegségek és a könnyebb diagnosztikai lehetőségek foltárása. A lelki egyensúly kialakításban segít a sport, az élet teljességéhez, a boldogsághoz hozzátartozik a család.

PROFESSZOROK

Magyarországon törvényt kellett hozni 1895-ben arról, hogy a nők beíratkozhatnak egyes egyetemi fakultásokra, azaz bölcsészek, orvosok, gyógyszerészek lehetnek. Az első magyar orvosnő, Hugonnai Vilma 1897-ben Svájcban szerzett diplomát.

A Szegedi Tudományegyetem 1775 fős oktatógárdájában 755 a nők száma. A professzori kart jelenleg 195-en alkotják, e körhöz 19 nő tartozik.

– Aki keményen dolgozik, nő léte sincs hátrányban, ha környezetét vizsgálja, ellenben kemény kompromisszumokat kell kötnie az érzelmei és a család szempontjából. Ez helyénvaló is – véli dr. Várkonyi Ágnes –, hiszen nincs és nem is kell teljes egyenlőség a férfi és a nő között. Mert adva van a férfi és a nő szerepe, ami ha összekeveredik, romjaiban hever a család. A nő felépítése igényli azt a pluszrörmöt, ami pluszfadataiból, a gyerekei irányából érkezik. Én lányaimtól, az orvos Timeától és a joghallgató Ágnestől naponta visszakapom ezt. A mintát, a pillért számomra édesanyám jelenti, akitől megtanultam: a nevelés eszköze is a szeretet.

Ú. I.

Tanulmány az EU jövőjéről

BUDAPEST (MTI)

A demokratikus kormányzás, az átfogó biztonság, valamint a szolidaritás és együttműködés témáját dolgozza fel az a nemzetközi tanulmány, amely az Európai Unió (EU) jövőjét mutatja be a tagországok és a tagjelöltek szempontjából.

A Magyar Tudományos Akadémia Világgazdasági Kutatóintézete elnöke, Inotai András hangsúlyozta: fontos, hogy az unió jövőjéről szóló vitákba bevonják a tagjelölteket is.

A szakértők javasolják, hogy az unió terjessze ki a schengeni egyezményt a később csatlakozó országokra, hogy azok könnyebben fel tudjanak készülni. A tanulmány szerint kívánatos lenne a jelenlegi szerződések helyett egy úgynevezett alkotmányos szerződés létrehozása, amely azok legfontosabb, legalapvetőbb tételeit tartalmazná.

A tanulmány készítői úgy vélik, hogy növelni kellene az Európai

pai Parlament szerepét, emellett a nemzeti parlamenteknek is nagyobb jelentőséggel kellene részt venniük a közös parlamentben.

Az átfogó biztonságról szóló fejezetben négy alapcél fogalmaztak meg: a jelöltek nagyobb szerepet kapjanak az unió külső és belső biztonsági intézkedéseiben, erősödjön az EU szerepe a nemzetközi ügyekben, valamint a külső tevékenység és a belső biztonságpolitika kapcsolatában, és alakuljon szorosabb együttműködés a kibővített unió és a külső környezete között.

A tanulmány javaslatot tett arra, hogy egy közös uniós határ- illetve vámországot hozzanak létre.

A kutatók úgy vélik, hogy az EU-n belül létrehozott szolidaritás és együttműködés mellett fontos, hogy az állami szuverenitás és a demokratikus kontroll is megtalálja a helyét.

Az EU költségvetéséhez szerintük a tagországoknak gazdasági fejlettségüknek megfelelően, bruttó nemzeti össztermék- (GNP) arányosan kellene hozzájárulniuk.

Duplázni 15 éven át

MTI (BUDAPEST)

A magyar gazdaság fejlettségi szintje 15 év múlva elérheti az Európai Unió akkori átlagos színvonalát – véli Matolcsy György gazdasági miniszter. Ehhez az kell, hogy a magyar gazdaság növekedése éves szinten kétszerese legyen az EU átlagos növekedésének.

Az erős növekedést egyrészt a külföldi tőkebeáramlás, másrészt pedig a belföldi gazdaság fejlődése biztosítja. Így – egyebek mellett – az autópálya- és lakásépítés. Magyarország gazdasági növekedését – amely duplája az EU átlagos növekedési szintjének – úgy tudta elérni, hogy közben megőrizte a makrogazdasági egyensúlyt.

A gazdasági miniszter kiemelte az ipari parkoknak a növekedésben elért jelentős szerepét. Mint mondta: az országban jelenleg 140 ipari park működik, amelyek a teljes ipari termelés 40 százalékát adják. Az ipari parkok többsége Nyugat-Magyarországon, a nagyvárosok és az autópályák közelében helyezkedik el. Magyarország autópálya-fejlettség szempontjából jelenleg elmaradt, de tíz-tizenöt éven belül a sztrádák az egész országot behálózják – mondta a miniszter. Addigra valamennyi határ elérhetővé válik autópályán, ezért az országhatár menti nagyvárosok az EU kapujává válnak, Délkelet-Európa, a Balkán és Oroszország felé is.

Amazonok

BUDAPEST (MTI)

A MOB szeptemberben alakult női bizottsága idei első ülésén úgy döntött, hogy a szervezet március 9-i közgyűlésén két kitüntetést ad át az arra érdemeseknek. Az életműdíjat egy kiemelkedő pályafutást maga mögött tudó sportoló, míg a vándordíjat, amelyet a jövőben évente ítélnék majd oda, a 2001-es esztendő leg-sikeresebb hölgyversenyzője kapja. A Faragó Judit vezette testület által készített statisztika szerint az utóbbit illetően lesz választék, mert tavaly az olimpiai sportágak világversenyein szerzett 19 magyar aranyérem közül 11-et a gyengébbik nem képviselői nyertek, tehát a siker 58 százalékban az ő érdemük. A vezetésben betöltött szerepük azonban már korántsem ilyen meghatározó: a törvényi előírások ellenére hét ötkarikás sportág – birkózás, íjászat, jégkorong, labdarúgás, lovassport, öttusa és vízilabda – szövetségének elnökségében továbbra sincs női tag.

Új könyv

Janne Haaland Matlary A felvirágzás kora – jegyzetek egy új feminizmushoz című műve a Balassi Kiadó Feminizmus és történelem sorozatában márciusban lát napvilágot.

A volt norvég külügyminiszter-helyettes, a politikatudományok doktora által írt könyv sajtóbejelentőjén Harrach Péter szociális és családügyi miniszter elmondta: ahhoz, hogy a nemek közötti esélyegyenlőség megvalósulhasson, meg kell teremteni a nők számára a választás lehetőségét. Azzal nincs probléma, ha egy nő kizárólag a hivatásának szeretne élni, viszont ma még gondot jelent az, ha egy asszony csak a gyermekei nevelésével szeretne foglalkozni, mert egyetlen fizetésből nehezen tudnak megélni a családok. A nők 95 százaléka ma a hivatást és a gyermeknevelést együttesen vállalja fel.

Női bajok – betegségek

Az életmód és az egészségi állapot közötti összefüggés a gyengébbiknek mondott nemhez tartozók zöme előtt rejtve marad – véli Józán Péter abban a tanulmányában, mely a Szerepváltozások, jelentés a nők és férfiak helyzetéről 1999 című kötetben jelent meg.

Az egészséget veszélyeztető kockázati tényezők közül az első számú: a dohányzás. Magyarországon a 90-es évek első felében az összhálozás 17%-a hozható kapcsolatba a dohányzással: a férfiak esetében a részarány 25, a nőknél 9%. Európai tendencia a dohányzó nők részarányának növekedése: egy évtizede a nőknek 22%-a dohányzott.

Az absztinensek, akik egész életükben, vagy annak egy bizonyos időszakában egyáltalán nem isznak a 15–64 éves női népességnek mintegy 40%-át alkotják, szemben a férfiak körében tapasztalt 16%-kal. Ugyanezen női korosztályban 1,5 %-ra becsülhető az alkoholista aránya.

Az egyik leggyakoribb idült betegség a magas vérnyomás, ami a nők 25, a férfiak 23%-át érinti. A szívkoronária-betegség a nőknél (7%), a szívizominfarktus a fér-

fiaknál gyakoribb (3%). A nők közel 5, a férfiak 7%-a tud arról, hogy van valamilyen életfunkció-csökkenése, fogyatékossága. A nők körében az átlagnépességet jellemző 40%-nál gyakoribb a gyógyszeresedés. A nők sokkal hamarabb fordulnak orvoshoz, mint a férfiak: e szempontból a nemek között az évi gyakoriság aránya 6:4. A gyengébbik nem esetében leggyakoribb halálokok: a keringési rendszer betegségei, a daganatok, az emésztőrendszer és a légzőrendszer betegségei, illetve az erőszak. A nők egészségesebben táplálkoznak, mint a férfiak: mértékertartóbbak az evésben, rendszeresebben esznek, általában a kevésbé nehéz ételket kedvelik. A nők meghatározó szerepének köszönhetően a családok kétharmada leggyakrabban növényi olajjal, illetve margarinnal főz. A 15–64 éves korú nők 14%-a végez rendszeres testedzést.

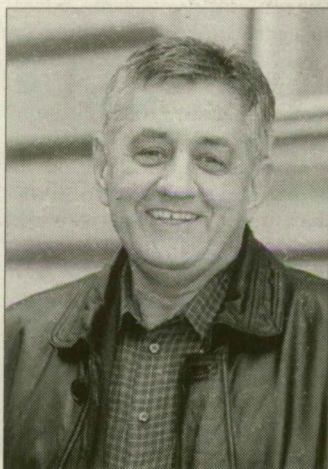
A fejlett egészségi kultúrájú ipari országokban a nők körülbelül 7 évvel hosszabb élettartamot remélhetnek, mint a férfiak. Magyarországon a várható élettartam a nők esetében 75, a férfiaknál 66 év, a különbség: 9 esztendő.

A nők egészségesebbek a férfiakkal?

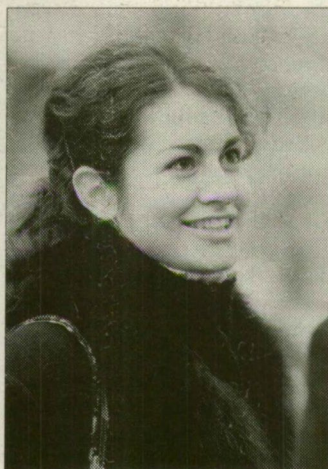
GYULAVÁRI LÁSZLÓ autóműszaki technikus:

– Szerintem nem egészségesebbek a férfiakkal. Genetikailag is különböznek tőlünk és talán egy árnyalatnyival kevesebb gondal kell nekik megküdeniük. De rájuk hárul a világ nagyobb és egyben a szebbik része. A szülés, gyermeknevelés, amiért tisztelettel és csodálattal tartozunk nekik.

ÁBRAHÁM LÁSZLÓ ügyvéd:

– A nők természetesen egészségesebbek a férfiakkal. Genetikailag is különböznek tőlünk és talán egy árnyalatnyival kevesebb gondal kell nekik megküdeniük. De rájuk hárul a világ nagyobb és egyben a szebbik része. A szülés, gyermeknevelés, amiért tisztelettel és csodálattal tartozunk nekik.

PÁL PIROSKA tanuló:

– Igaznak gondolom ezt a megállapítást. A nők testfelépítése biológiaiailag jelentősen eltér a férfiakétól. Ebből adódóan sokkal teherbíróbbak. Jobban viselik a megterheléseket és a problémamegoldó képességük is fejlettebb. Az alkoholizmus, valamint a kábítószer-használata is inkább a férfiakat veszélyezteti.

GÉGÉNY ANETT zenekari művész

– Valóban: a statisztika szerint a nők néhány évvel tovább élnek, mint a férfiak. Talán ez a pár év különbség oka abban rejlik, hogy a tetszeni vágyásukból adódóan sokkal inkább odafigyelnek magukra, a testükre és arra, hogy miként érezzék. Az urak többségének szerintem kevésbé fontos a testmozgás és az egészséges étrend.

Konvent

BUDAPEST (MTI)

Martonyi János külügyminiszter képviseli a magyar kormányt az Európai Unió jövőjével foglalkozó konventben – közölte Borókai Gábor kormánybiztos.

A parlament házbizottságának döntése értelmében a február 28-án Brüsszelben megalakuló konvent háromtagú magyar delegációjában a kormánypartok részéről Szájer József (Fidesz), ellenzéki oldalról pedig Vastagh Pál (MSZP) kapott helyet.

NŐ-UNIÓ

A Délmagyarország és a Délvilág melléklete.

Megjelenik a Külügyminisztérium támogatásával.

Szerkeszti: Újszászi Ilona